

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 แผนการดำเนินการและวิธีการวิจัย

3.1.1 แผนดำเนินการ

- ดำเนินการรวบรวมวรรณกรรมจากตำรา เอกสาร บทความงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (แบบสอบถาม)
- เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามโดยตรงจากผู้ประกอบการและตัวแทนทางการค้า จำนวน 111 ชุด และผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าชายแดน ในเขตจังหวัดน่าน จำนวน 100 ชุด รวมทั้งหมด 211 ชุดแบบสอบถาม
- ทำการรวบรวมประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมวิเคราะห์

3.1.2 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาโครงสร้างและรูปแบบการค้าชายแดนของจังหวัดน่าน รวมถึงการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในเขตการค้าชายแดนไทย-ลาวในจังหวัดน่านครั้งนี้ กำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษาอยู่ภายในบริเวณจังหวัดน่าน

3.1.3 วิธีการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ศึกษา ในการศึกษาโครงสร้างและรูปแบบการค้าชายแดนของจังหวัดน่าน รวมถึง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในเขตการค้าชายแดนไทย - ลาวในจังหวัดน่าน สามารถกำหนดแนวคิดในการศึกษา โดยใช้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) ใช้ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ การศึกษา และรายได้ เป็นต้น
- 2) ลักษณะของผู้ประกอบการการค้าชายแดนไทยและชายแดน สปป ลาว

ประกอบด้วย ประเภทของธุรกิจ การครอบครองโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ที่ดิน ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ มูลค่าของสินค้าหรือธุรกิจโดยเฉลี่ยต่อเดือนรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนของธุรกิจ จำนวนประเทศคู่ค้า ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจกับคู่ค้า รูปแบบการติดต่อทางธุรกิจกับประเทศคู่

ค้า ช่องทางการประกอบธุรกิจ (ผ่านทางอำเภอใด) ประเภท ชนิด ลักษณะของสินค้า หรือธุรกิจที่ นำเข้า-ส่งออก รูปแบบของการรับชำระเงิน / การชำระเงิน ในธุรกิจ การใช้สกุลเงินในการประกอบ ธุรกิจ เอกสารที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจผู้ประกอบการลงทุนในเขตการค้าชายแดนไทย ประกอบด้วย ปัจจัยและสาเหตุเป็นแรงจูงใจทำให้เกิดการลงทุน การแสวงหากำไรของธุรกิจ การ ขยายการค้า การลงทุน ของธุรกิจ ต้นทุนสินค้า สิทธิประโยชน์ด้านระบบภาษี อัตราแลกเปลี่ยน ระบบการชำระเงิน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมปัญหาต่อชุมชนและการดำรงชีวิตของประชาชน ค่าใช้จ่ายนอกระบบ ความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชน การคมนาคม ความสะดวกใน การสื่อสาร อุปสรรคของการค้าชายแดน บทบาทภาครัฐบาล ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย นโยบายและ มาตรการส่งเสริมการลงทุน ขั้นตอนพิธีการทางศุลกากร ข้อจำกัดการนำเข้า / ส่งออกของสินค้า และควมมีเสถียรภาพของ สปป. ลาว

3.1.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จะทำการเลือกสอบถามประชากรและกลุ่มตัวอย่างใน จังหวัดน่าน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ผู้ประกอบการค้าการลงทุนและตัวแทนทางการค้าในจังหวัด น่าน จำนวน 111 ชุด และเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 100 ชุด เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นตัวแทน ของกลุ่มประชากรมีความเหมาะสมและถูกต้องในทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่ม โดย อาศัยสูตรของ ยามานะ (Yamane, 1970:725) ที่กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 5% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยใช้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทนจำนวนตัวอย่าง

N แทนจำนวนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ภาครัฐ / ผู้ประกอบการและตัวแทนทางการค้า ทั้งหมดในจังหวัดน่าน

e แทนความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5%

1) ผู้ประกอบการและตัวแทนทางการค้า ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random Sampling จำนวน 111 ชุด แบ่งออกเป็น

(1.1) ผู้ประกอบการขนาดใหญ่และตัวแทนทางการค้า ในจังหวัดน่าน ใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 11 ราย

(1.2) ผู้ประกอบการขนาดกลางและรายย่อยและตัวแทนทางการค้า ในจังหวัดน่าน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling) จำนวน 109 ราย โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 100 ชุด

$$n = \frac{109}{1 + (109 \times 0.05^2)}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน (n) = 86 ราย

ดังนั้น จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ มากกว่าการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน (n) โดยอาศัยสูตรของ ยามาเน เท่ากับ $100 - 86 = 14$ ราย

2) ผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าชายแดน ใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling) จำนวน 130 ราย โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 100 ชุด

$$n = \frac{130}{1 + (130 \times 0.05^2)}$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน (n) = 95 ราย

ดังนั้น จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ มากกว่าการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน (n) โดยอาศัยสูตรของ ยามาเน เท่ากับ $100 - 95 = 5$ ราย

3.1.5 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการออกแบบสอบถาม โดยตรงจากผู้ประกอบการค้าชายแดน ตัวแทนทางการค้า และผู้บริหาร หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าชายแดน ในเขตจังหวัดน่าน

แบบสอบถามชุดที่ 1 ใช้เพื่อทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการค้าชายแดนหรือตัวแทนทางการค้า ในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหา ออกเป็น

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะของการประกอบธุรกิจการค้าชายแดน

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยและสาเหตุต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจทำให้เกิดการตัดสินใจลงทุน

ส่วนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับมาตรการของภาครัฐบาลและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ กับการส่งเสริมการลงทุน ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุน

แบบสอบถามชุดที่ 2 ใช้เพื่อทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการ /เจ้าหน้าที่ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดนในพื้นที่จังหวัดน่าน โดยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาออกเป็น

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะของหน้าที่และความรับผิดชอบ

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยและสาเหตุต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจให้เกิดการตัดสินใจลงทุน

ส่วนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับมาตรการของภาครัฐบาลและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ กับการส่งเสริมการลงทุน ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุน

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาคำว่าจากข้อมูลเครื่องชี้เศรษฐกิจภาคการค้าระหว่างประเทศ สถิติการค้าชายแดน และยุทธศาสตร์และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของจังหวัดน่าน ประกอบกับการค้นคว้าข้อมูลทางระบบอินเทอร์เน็ต

3.2 วิธีการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ทดสอบการศึกษา

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จะถูกนำมา ศึกษาและวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือทางสถิติ ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการอธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency), อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางและแผนภูมิเพื่ออธิบายข้อมูล

1.1) การแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นค่าสถิติที่แสดงปริมาณจำนวนการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง คือจำนวนตัวแทนทางการค้าและผู้ประกอบการค้าชายแดน และจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการค้าชายแดน

1.2) ร้อยละ (Percentage) เป็นค่าสถิติที่นิยมใช้กันมาก โดยเป็นการเปรียบเทียบความถี่ หรือจำนวนที่ต้องการกับความถี่หรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 จะหาค่าร้อยละจากสูตรต่อไปนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

ค่าร้อยละจะแสดงความหมายของค่าและสามารถนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบได้

2) ด้านปัจจัยและสาเหตุต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจทำให้เกิดการลงทุนของผู้ประกอบการ ใช้วิธีวัดตามแบบมาตราส่วนประเมินค่า ของ Likert (Likert Scale) ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในเขตการค้าชายแดน โดยกำหนดช่วงการวัดที่มีค่าต่อเนื่องกันว่ามีทิศทางและระดับความเข้มในปริมาณเท่าใด โดยระดับความพึงพอใจเทียบเป็นระดับความสำคัญ ดังนี้

ระดับความสำคัญ ค่าคะแนน

มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย

มากที่สุด	4.51 – 5.00
มาก	3.51 - 4.50
ปานกลาง	2.51 – 3.50
น้อย	1.51 – 2.50
น้อยที่สุด	1.00 – 1.50

ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือเรียกว่าค่ากลางเลขคณิต ค่าเฉลี่ย ค่ามัชฌิมเลขคณิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม
 n แทน จำนวนของคะแนนในกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจทำให้เกิดการลงทุนของผู้ประกอบการ นอกจากจะใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วยังใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) เพิ่มเติมเพื่อหาค่าการกระจายของระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ถ้าค่า S.D. สูง แสดงว่ามีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกันมาก แต่ถ้า S.D. ที่ต่ำ แสดงว่ามีระดับว่าระดับความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกัน

สูตรสำหรับคำนวณ มีดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนดิบของประชากร

$\sum X^2$ = ผลรวมของคะแนนดิบของประชากรแต่ละคน ยกกำลังสอง

N = จำนวนประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจทำให้เกิดการลงทุนของผู้ประกอบการ โดยใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) นี้ครั้งนี้กำหนดการแสดงค่าการกระจายของการมีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ได้ดังนี้

เกณฑ์การแปลความหมาย

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

มาก

≥ 0.81

ปานกลาง

0.51 – 0.80

น้อย

≤ 0.50